

Mehgal River Basin Oral History Project
Interview Transcript

Interviewers: Alexandra Mouche and Dakshesh Gajjar

Narrator: Shabadin Dobariya

Interview Dates: March 26th, 2012

Place: Kodasa Village, Junagadh, Saurashtra, Gujarat, India

Program: Fulbright-Nehru Grant 2011-2012

Date completed: July 15th, 2012

March 26th, 2012

Persons Present: Alexandra Mouche' (interviewer)

Dakshesh Gajjar (research assistant/interviewer)

Ravji Karathgara (Narrator)

(Dakshesh) દક્ષેશ : તમારું નામ શું છે ?
What is your name?

(RajivBhai) રાવજીભાઈ : મારું નામ રાવજીભાઈ કરથગરા.
My name is RavjiBhai Karathgara.

(D) દક્ષેશ : તમારો જન્મ ક્યાં અને ક્યારે થયો ?
When and where were you born?

(R) રાવજીભાઈ : જન્મ ખોડાસા ૧-૧-૧૯૩૯ માં થયો
I was born on the 1st of January 1939 in Khodasa village.

(D) દક્ષેશ : તમારી કેટલી પેઢીથી અહીં રહો છો ?
How many generations of your family have lived here?

(R) રાવજીભાઈ : ચાર-પાંચ પેઢીથી અહીંયા જ રહીએ છીએ
4-5 generations of us have lived here.

(D) દક્ષેશ : તમારી નાનપણની કોઈ વસ્તુ યાદ હોય ?
What memories do you have from your childhood?

(R) રાવજીભાઈ : નાનપણમાં ભણતા ત્યારે અહીં હાઈસ્કૂલ ન હતી ૭
પાસ પછી કેસોદ અભ્યાસ કરવા ગયો
When I was a child I remember our village did not have a high school, so after 7th grade I had to go to Kesod for further studies.

(D) દક્ષેશ : તમારા લગ્ન ક્યારે થયા? કેટલા બાળકો ?

When did you get married? How many kids do you have?

(R) રાવજીભાઈ : ૨૦ વરસની ઉંમરે લગ્ન થયા ત્રણ બાળકો.
I got married when I was 20 years of age. I have three children.

(D) દક્ષેશ : તમે કેટલો અભ્યાસ કર્યો છે ?
How many years of study have you finished?

(R) રાવજીભાઈ : મેં ધોરણ દશ સુધી અભ્યાસ કર્યો
I have studied until the 10th grade.

(D) દક્ષેશ : તમે ખેતી કેવી રીતે શીખ્યા ?
How did you learn to farm?

(R) રાવજીભાઈ : વડીલો ખેતી કરતા તેમાં સુધારા કરીને ખેતી શીખ્યા
Our elders used to farm, so we made improvements and learned farming.

(D) દક્ષેશ : તમે કેટલા વરસથી ખેતી કરો છો ?
How many years have you been farming?

(R) રાવજીભાઈ : ખેતી ૨૫ વરસથી કરીએ છીએ
We have been farming for 25 years.

(D) દક્ષેશ : તમે ખેતી કરતા ત્યારે કેવો પાક થતો હતો ?
When you first began farming what crops did you grow?

(R) રાવજીભાઈ : વધારે દવા વાપરતા હતા. ઉત્પાદન તો ખૂબ જ સારું થયું હતું 40 થી 45 મણ શંકર 4 કપાસ ઉગાડ્યા હતા ત્યારે ભાવ બહું ન મળતા રૂ. 80 થી 85 મળતા
We used more medicines (pesticides). The output was great, 40 to 45 man (1 man = 20 kilogram). Four man cotton we grew but back then we did not get a good enough price, we got only Rs. 80 to 85.

(D) દક્ષેશ : તમે ખેતી શરૂ કરી ત્યારે કેવા ઓજારોનો ઉપયોગ થતો

What tools did you use for farming before?

(R) રાવજીભાઈ : ત્યારે બળદનો ઓજાર અને બળદથી કોસ ચલાવતા કોસથી ખેતરના ૧૦ થી ૧૫ % માં વાવેતર કરતા બીજું પડતર પડી રહેતું કુદરતી ચોમાસું પાક ૧૦૦ % થતો શિયાળું પાક ૧૫ થી ૨૦ % થતો
Back then bollocks were used with tools and leather bags to pull out water from the well. With leather water bags 10 to 15 % of the field was watered and cultivated, and the rest of the land could not be cultivated. During the monsoon the cultivation was 100 % and in winter the cultivation was 15 to 20 %.

(D) દક્ષેશ : અત્યારે તમે કેવો પાક લો છો ?
Which crops do you grow now?

(R) રાવજીભાઈ : અત્યારે ઘઉં, મગફળી, તલ, એરંડા, ધાણા, જીરું એવા પાક લઉં છું
Nowadays we grow wheat, groundnut, sesame, arendo, coriander, cumin etc.

(D) દક્ષેશ : તમારી ખેતી કરવાની રીત કેવી હતી
How did you used to farm?

(R) રાવજીભાઈ : ખેતી કરવાની રીત બળદથી ખેતી કરતા પદ્ધતિ તો એ જ છે પણ પહેલા બળદથી ખેતી કરતા અને અત્યારે યાંત્રિક રીતે ખેતી થાય છે?
The method of farming was that we used bollocks for farming. The method is the still the same only mechanical tools are used instead of bullocks.

(D) દક્ષેશ : તમે કોઈ સંસ્થા સાથે જોડાયેલા છો ?
Do you belong to any organizations?

(R) રાવજીભાઈ : AKRSP સંસ્થા સાથે 14 વરસથી છીએ
Yes I have been a part of AKRSP for the past 14 years.

(D) દક્ષેશ : તમે કયા ધર્મ સાથે સંકળાયેલા છો ?
Which religion do you follow?

(R) રાવજીભાઈ : અમે સનાતન ધર્મ અને વૈષ્ણવ સંપ્રદાય સાથે સંકળાયેલા છીએ
We follow the Samatan religion of the Vaishnav community.

(D) દક્ષેશ : તમને કોઈ શોખ છે ?
Do you have any hobbies?

(R) રાવજીભાઈ : જાહેર કામ કરવાનો શોખ છે જાહેરકામ કરવાની
પ્રેરણા **AKRSP** સંસ્થા પાસેથી મળી
My hobby is to do social work. I got the inspiration to do social work from AKRSP.

(D) દક્ષેશ : તમે મેઘલ નદી વિશે તમે શું વિચારો છો ?
What do you think of the Meghal River?

(R) રાવજીભાઈ : મેઘલ નદી વિશે સારું વિચારીએ મેઘલ નદીના અનુસંધાને
એક રેલી કાઢી હતી મેઘલ જયાંથી નીકળી અને દરિયામાં મળે ત્યાં સુધી 28
ગામની બે સભ્યની મંડળી છે તે મંડળીનું નામ કોર ગ્રુપ છે આગાખાન સંસ્થા
દ્વારા બનાવેલી છે ૮ થી ૧૦ હજાર માણસોની રેલી હતી લોકોનો ઉત્સાહ
ખૂબ જ હતો
We think well of the Meghal River. For the river we started a procession/rally. From the spot where the river starts and till it reaches the ocean, 28 villages on the way created 2 committees, which are called the Core Group and were formed by Aga Khan organization. The rally had 8 to 10 thousand people and everyone was excited.

(D) દક્ષેશ : તમે નાના હતા ત્યારે મેઘલ નદી કેવી હતી ?
When you were little, what was the Meghal River like?

(R) રાવજીભાઈ : અમે નાના હતા ત્યારે મેઘલ નદી ભરેલી હતી ક્યાંય
જવું હોય છે મેઘલથી પાછું ફરવું પડતું પુલ બાંધેલો ન હતો
When we were little the Meghal River was full of water. If we had to go somewhere we had to turn back from the Meghal River since there was no bridge on the river.

(D) દક્ષેશ : તમારા માટે પાણી કેટલું મહત્વનું છે ?

Why is water important to you?

(R) રાવજીભાઈ : " પાણી કૃપા કૃપા " પાણી વગર જીવન અશક્ય છે
 "Water Blessing, Blessing" : life is impossible without water.

(D) દક્ષેશ : મેઘલ નદી સૂકાઈ ગઈ ત્યારે શું થયું ?
 When the Meghal dried up, what happened?

(R) રાવજીભાઈ : મેઘલ નદી સૂકાઈ ત્યારે તેના તળમાં ઉંડું પાણી ઉતરેલું હોય જ કૂવા મારફત કે બોર મારફત આપણને પાણી મળી રહે બહુ ઉંડું જતા દરિયો નજીક હોવાથી ખારું પાણી આવે
 When the river dried the water underneath was deep and could be pulled out with water bores and wells. If we went deeper, we got salt water because the ocean is close to here.

(D) દક્ષેશ : મેઘલ નદી સૂકાઈ ગઈ ત્યારે તેની અસર તમારા જીવન પર કેવી પડી ?
 When the Meghal dried up, how did it affect your life?

(R) રાવજીભાઈ : અમારે વાપરવાના કોઈપણ ખર્ચ કરવાની અમારી તાકાત ન હતી છોકરાને ભણાવી ન શકીએ, નવા મકાન ન બનાવી શકીએ કોઈ તાકાત ન હતી અમારે બધું મેઘલ અને કાંલીદી નદીને આભારી છે કાંલીદી નદી મેઘલ નદીનો પેટા વિભાગ છે પેટા નદી પર ૭ ડેમ બંધાવ્યા છે તેના પરિણામ સારું મળ્યું છે
 We did not have any money to spend, we could not educate our children, and we would not build houses. We are thankful to the Meghal and Kalandi River. The Kalandi River is part of the Meghal River. On that part 7 dams were built and its result had been excellent.

(D) દક્ષેશ : તમારા કુટુંબ અને ગામડા પર કેવી અસર થઈ ?
 How did it affect your family and village?

(R) રાવજીભાઈ : ત્યારે ગામડા અને કુટુંબ પર ખરાબ અસર થઈ હવે આપણું શું થશે? પ્રદર્શન જોવા જઈએ ત્યારે ખેડૂત આકાશ પર મીટ માંડીને બેઠો છું તેવું ચિત્ર રાખ્યું છે
 At that time the effect on the village and the family was bad, and we thought, what would happen to us? It was

like visiting an exhibition where there is a picture of a farmer staring at the sky.

(D) દક્ષેશ : મેઘલ નદી સૂકાઈ ગઈ ત્યારે ખેતી માટે પાણીની વ્યવસ્થા ક્યાંથી કરતા ?
During the drought, how did you procure water for farming?

(R) રાવજીભાઈ : પાક લેવાતો જ નહીં એવા સંજોગો હતા કે સરકારી કામમાં પણ જવું પડતું હતું.
We could not grow anything. There were times when we had to go do government labor.

(D) દક્ષેશ : તમે પદયાત્રા, લોકડાયરો, શેરીનાટક વિશે કેવી રીતે ખબર પડી ?
How did you come to know about the foot march, street plays and public performances?

(R) રાવજીભાઈ : અમે જોવા નીકળીએ ત્યારે આ બધું જોયું આ શક્ય ક્યાંથી થયું, આના માટે પ્રચારની જરૂર છે મીટીંગમાં આયોજન કરવામાં આવ્યું કે એવું શું કરીએ કે લોકો સુધી આપણી વાત પહોંચે પછી મિટિંગ માં નક્કી થયું કે પદયાત્રા કરો, સ્કુટર રેલી કાઢો, શેરી નાટક કરો જ્યાં ત્યાં લોકડાયરા થતાં હોય ત્યાં તેને પ્રોત્સાહિત કરી આપણે મેઘલ નદીના માધ્યમથી શું કાર્ય કર્યું તો કેટલું પરિણામ આવે પથ્થરના બંધ બનાવ્યા તો ૧ માસનું પાણી બચાવ્યું.
When we came out we saw all this and how it all happened, for this promotion was important. In the meetings we discussed what we could do such that our message would reach the people. Then, in the meeting, we decided that we should start and promote the foot-match, rally, street show and public performance. If we start from the middle of the Meghal River then what would be the result? We saved water for 1 month by making dams of stone.

(D) દક્ષેશ : તમે આ કોઈ પ્રવૃત્તિમાં ભાગ લીધો હતો ?
Did you participate in these activities?

(R) રાવજીભાઈ : મે દરેક પ્રવૃત્તિમાં ભાગ લીધો હતો
I participate in all activities.

(D) દક્ષેશ : તમે રોજ પાણી બચાવવા માટે શું કરો છો ?
What do you do daily to save water?

(R) રાવજીભાઈ : ખેડૂતો પાણીનો બગાડ કરે છે તેને જઈને સૂચના આપીએ છીએ અને પાણીનો બગાડ થતા રોકીએ છીએ પાણી મૂલ્યવાન વસ્તુ છે ધોરીયાથી પાક ને પાણી આપવાને બદલે સરકારી રાહત દરથી કુંવારા આપી કુંવારા પધ્ધતિથી પાકને પાણી આપવાનું કહીએ છીએ એવી રીતે પાણી બચાવીએ છીએ
The farmers who waste water we go and teach them to stop the wastage of water, since water is valuable. Instead, they should use dhoriya fountains to water the fields. These fountains, which are given by the government on a subsidized rate, should be installed to water the fields. This is what we advise people and this is what we do to save water.

(D) દક્ષેશ : તમારા દાદા ખેતી માટે પાણીનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરતા હતા ?
How did your grandfather use water for farming?

(R) રાવજીભાઈ : મારા દાદા ખેતી માટે પાણી કોસ દ્વારા ઉપયોગ કરતા હતા
My grandfather used a leather bag to pull out water from the well.

(D) દક્ષેશ : તમે ખેતી માટે પાણીનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરો છો ?
How do you use water for farming?

(R) રાવજીભાઈ : અમે ઈલેક્ટ્રીક મોટરનો ઉપયોગ કરીએ છીએ
We use an electric motor.

(D) દક્ષેશ : જલ બચાવ પધ્ધતિ વિશે શું જાણો છો ?
What do you know about water conservation methods?

(R) રાવજીભાઈ : જલબચાવ પધ્ધતિ વિશે આગાખાન સંસ્થા તરફથી ઘણું બધું જાણીએ છીએ જ્યાં જલનો બગાડ થતો હોય કુંવારા પધ્ધતિ વાપરવાનું કહીએ છીએ જ્યાં ટપક પધ્ધતિ અનુકુળ હોય ત્યાં ટપક પધ્ધતિ ૧૦૦ % વિકસાવો તો મોટે પાયે જલ બચાવ થઈ શકે

About water conservation methods, we learned a lot from the Aga Khan Organization. Where water has been wasted we tell them to use a fountain system. Wherever drip irrigation is possible, if 100 % is developed and used, then a lot of water can be saved.

(D) દક્ષેશ : તમે જલ બચાવ સમિતિ પાસે શું આશા રાખો છો?
What are your expectations of the water conservation committee?

(R) રાવજીભાઈ : જલબચાવ સમિતિ પાસે જે જેમ સબસીડીનો ટાર્ગેટ વધારે ખેડૂતને જઈને સમજાવે એવા સ્ત્રોત બનાવવા જોઈએ કે ટપકથી ઉત્પાદન વધું આવે જો સમજાવીએ તો વધુ ફાયદો થાય
They should increase the subsidy target and persuade the farmers to use drip irrigation with an actual example of more output due to drip irrigation.

(D) દક્ષેશ : જળ બચાવ સમીતી જે કાર્ય કરે છે તે કેટલું અસરકારક છે?
Do you think the water conservation committee has been effective?

(R) રાવજીભાઈ : જલબચાવ સમિતિ જે કાર્ય કરે છે તે ધીમે ધીમે અસરકારક થાય છે અત્યારે ૫૦ % અસરકારક થઈ ગયું છે તેનો ફાયદો એક ખેડૂત પાસેથી બીજો, ત્રીજો એમ બધા ફાયદા લે છે પરિણામ ધીમી ગતિએ ચાલે છે
The efforts of the water conservation committee have been slow, but surely successful. Today it is 50% effective, each farmer is taking advantages [in collaboration] with other farmers and there has been progress, though a bit slow.

(D) દક્ષેશ : તમારી જીંદગીની કોઈ એવી વાત કે જે તમે અમને કહેવા માંગતા હોય ?
Do you have anything you would like to say about your life?

(R) રાવજીભાઈ : જાહેર કામો કરીએ છીએ ઘરનું બધું છોડી દીધું છે અને કામ ખૂબ જ સરસ ચાલે છે બે શિબિર કરેલી છે એક સુરતની શિબિર અને એક રાજકોટની શિબિર સુરતની શિબિર માં તાપી નદીના કિનારે હરીઓમ આશ્રમ છે આશ્રમમાં ૨૦ બાથ ૨૦ ના નવ રૂમ છે પંખો નહીં લાઈટ હતી

રાજકોટની શિબિર ૧૦ દિવસની હતી જાહેર કામમાં જ્યાં જરૂરિયાત હોય ત્યાં હાજરી આપીએ છીએ બીજી કોઈ અપેક્ષા નથી.

We are doing social services. Conferences have been called: one conference in Surat and the other in Rajkot. In the Surat conference, there was Hari Om Ashram on the banks of Tapi River, it had 9 rooms of 20x20 feet, no fans, only light. The Rajkot conference was held for 10 days, wherever they required people for public work we helped. We don't have any other expectations.